

Компаративний аналіз вивчення творів української та зарубіжної літератури

*Соснова Валентина Анатоліївна,
викладач гуманітарних дисциплін
м. Кам'янське*

Прокладай шлях до розуму людини через її серце.
Ф.Честерфілд

- * Низка питань з компаративістики за І.Франком:
 - зв'язки зарубіжного письменника з українською літературою;
 - зв'язки українського письменника з зарубіжними;
 - порівняльний (компаративний) аналіз творчості українських та зарубіжних письменників;
 - порівняльний аналіз напрямів і течій у різних літературах;
 - дослідження міграцій сюжетів та образів.

I. Франко вперше в історії українського літературознавства обґрунтував **взаємозалежність національного і загальнолюдського в літературі**

Національне

Явища життя, його особливості, проблеми, характерні для певного етносу

Звичайі, традиції, соціальний стан – кріпацтво

Загальнолюдське

Сфери буття людини, котрі є спільними для всіх часів і народів

Кохання і зрада, війна і мир, добро і зло

ВЛАСНИЙ АЛГОРИТМ ПОРІВНЯЛЬНОГО АНАЛІЗУ ТВОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Загальнолюдське в літературі

Твір	«Тигролови» І. Багрянний	«Старий і море» Е. Хемінгуей
Жанр	Пригодницький роман	Повість-притча
Образи	Григорій Многогрішний	Сантьяго
Об'єднує	Розповідь про гідність людини, про гіркоту щастя переможця, який протистоїть	
	тоталітарній системі: Григорій – Медвин	силам природи: Сантьяго – величезна риба

Головна зброя в цьому поєдинку – воля і розум
Григорій: «Сміливі завжди мають щастя». **Сантьяго:** «Людина, яку не можна скорити»

Людина не для того створена, щоб терпіти поразки.

Людину можна знищити, але її не можна перемогти

Тема кохання

М.Вінграновський
«Синьорито, акаціє...»

- * Ліричний герой шукає відповідь на запитання:
- * - Що воно за таке – любов?
- * Переживання напружені і драматичні.
- * Осмислюється любов у трьох основних вимірах:
особистісному, суспільному, у глобальних, космічних масштабах.

Гійом Аполлінер
«Міст Мірабо»

- * Міст виступає як символ єднання сердець.
- * Вказано плинність кохання та його вічність у часі, вірність почуттів.
- * Тема кохання завдяки її зіставленню з річкою набуває значення...

Деталі реального світу зазначені у творах

ТИПОЛОГІЧНІ ЗВ'ЯЗКИ ТВОРІВ В. ПІДМОГИЛЬНОГО «МІСТО», О.УАЙЛЬДА «ПОРТРЕТ ДОРІАНА ГРЕЯ», СТЕНДАЛЯ

належать до різного часового простору, жанру і епосу та впливів цивілізаційних процесів на людину

«ЧЕРВОНЕ І ЧОРНЕ»

«МІСТО» Степан Радченко	«ПОРТРЕТ ДОРІАНА ГРЕЯ» Доріан Грей	«ЧЕРВОНЕ І ЧОРНЕ» Жульєн Сорель
<ul style="list-style-type: none">• «завойовник» міста• ...• ...	<ul style="list-style-type: none">• молодий аристократ• ...• ...	<ul style="list-style-type: none">• незвичайна, непересічна особистість• ...• ...

ЦІ ХУДОЖНІ ОБРАЗИ РОЗКРИВАЮТЬ ВЛАСТИВОСТІ ЛЮДСЬКИХ ХАРАКТЕРІВ, ЩО МОЖУТЬ БУТИ СУЧАСНИМИ

ТРИ АСПЕКТИ ДУХОВНОГО ВИМІРУ ЛЮДИНИ

національний

**національна
гідність**

**менталітет
особистості**

філософський

**гармонія
душі і світу**

кар'єризм

**морально-
етичний**

**любов до
жінки**

**повага до
людини**

**здатність на
щирі
почуття**

РОЗДВОЄННЯ ДУШІ ГОЛОВНИХ ГЕРОЇВ

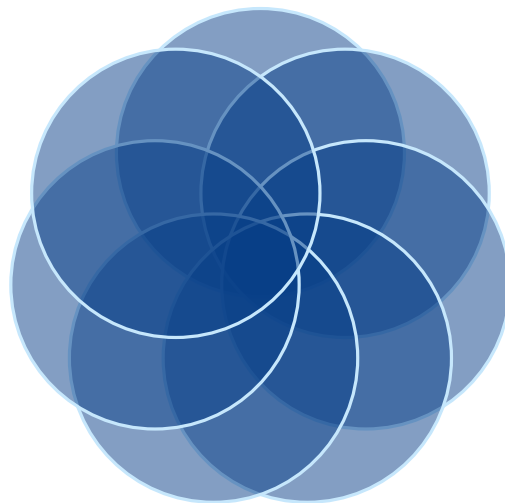
самотність

**амбітність:
підкорення
життя, міста**

розгубленість

**люди, що
втратили
особистість**

**люблять
забезпечене
життя**

**прагматичні
душі**

**самовдоволені
завойовники**

Внутрішня еволюція літературного героя

«Ляльковий дім» – п'єса про людську душу

- принизливе майбутнє
- вічне упокорення в сім'ї

не довіряє

залежність

проорокує Норі

Торвольд Хельмер

подружня пара

Нора

Страх

Крогстад (викривальний лист)

джерело вигоди

кохання

дружба

кохання

Подвійне життя

дружба

Ранк лікар

дружба

Лінне

зовнішня поведінка і справжнє переживання

Внутрішня еволюція літературного героя

«Перехресні стежки»

Сімейне щастя не виняток, а норма людського життя

І. Франко

Аналізуючи твори, молодь повинна зрозуміти, що **особистістю можна назвати** людину, яка має власне усвідомлене ставлення до життя і людей, яка вміє самотійно мислити, має силу волі, почуття гідності, честі, відповідальності.

Компаративний аналіз – це цікавий і неординарний метод, без якого на сучасному етапі розвитку літератур не обійтись, бо він сприяє приверненню уваги студентів до національних реалій різних народів, відкриває широкі горизонти у процесі навчання та виховання сучасної молоді, сприяє розширенню їхнього кругозору, формуванню цілісного світобачення.